

Liberalizam i socijalizam

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 14

UDG

HUMANISTICKE STUDIJE

BEZBJEDNOST

LIBERALIZAM I SOCIJALIZAM

-SEMINARSKI RAD-

SADRZAJ :

Liberalizam.....	3
Elementi liberalizma.....	3
Tipovi liberalizma.....	5
Kantova liberalna republika.....	7
Socijalizam.....	7
Elementi socijalizma.....	8
Tipovi socijalizma.....	10
Prudon I socijalizam.....	11
Marks I socijalizam.....	12
Bernstajn I demokratski socijalizam.....	13
Literatura.....	14

LIBERALIZAM

Liberalizam je ideologija nastala u 18. vijeku, po nekima još ranije, u vrijeme humanizma i renesanse. Ona je bila pokretac velikih liberalnih revolucija u drugoj polovini 18. vijeka u Francuskoj i SAD-u. Izraz liberalizam se javlja početkom 19. vijeka u Španiji kod protivnika apsolutizma. Oni su kao uzor iskoristili ustav u Francuskoj 1791. godine i donijeli ustav u Španiji 1812. godine.

Jos Dzon Lok je u svojim djelima naveo dvije fundamentalne liberalne ideje: ekonomski sloboda, pravo na posjedovanje i koriscenje imovine i druga intelektualna sloboda. Adam Smit smatra da je najbolja i najuspjesnija ona država koja dozvoljava svojim pojedincima da izvršavaju svoje licne akcije.

Liberalizam je ideologija zasnovana na zaštiti ljudnih sloboda i shvatanjem da je osnovna uloga države da zaštiti te slobode. Liberali sve podređuju privatnom vlasništvu i ekonomskoj slobodi pojedinca, a i intelektualnoj. Oni smatraju da će ekonomija biti najuspjesnija ako svi budu imali pravo na posjedovanje i koriscenje imovine, zatim ako se ekonomija karakteriše slobodnim tržistem i ako je uloga države samo da obezbijedi sigurnost od spoljasnjih prijetnji. Ta uloga države se ukratko može opisati jednim Lokovim nazivom - "nočni čuvac". Prema tome, država ima ulogu da zaštiti privatno vlasništvo i teritoriju od spoljasnje opasnosti, dok nema regulatornu ulogu ekonomije niti ima pravo da pokušava da promjeni ekonomski tok. Pristalice liberalizma su gotovo uvijek suprostavljene totalitarnim, a često i kolektivistickim rezimima (fasizmu, komunizmu).

ELEMENTI LIBERALIZMA

Sloboda

Sloboda je osnovno polaziste i element liberalizma. Kako kaže Kranston "liberal je čovjek koji vjeruje u slobodu". Sloboda se shvata kao odsustvo spoljasnje prisile (negativna sloboda) i kao mogućnost pojedinca da sam oblikuje svoje ciljeve na osnovu svojih interesa i saznanja.

Tolerancija

Liberalno misljenje o toleranciji se razvilo iz učenja o vjerskoj toleranciji i dužnosti države da štiti pravo svih na slobodno izrazavanje vjere. Tolerancija je prosirena na toleranciju razlicitih misljenja i na druge oblasti života. Ali da bi postojala tolerancija postoje uslovi: da se postaju sloboda i jednakost od strane svih građana.

Jednakost

Liberalizam prvo ističe pravnu jednakost, tj. da svi imaju jednak pravni status i da se u jednakim

slučajevima postupa jednak. Takođe zastupa politiku jednakost, tj. da svi punoljetni građani imaju jednak pravo učešća u političkom životu. Liberalizam podržava i određeni tip socijalne jednakosti, mogućnosti čovjeka da nezavisno o svom socijalnom položaju razvije sposobnosti, tj. pravo jednakih sansi.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com